

||| månadens epiztel

Epizteln redogör för misstänkta fall av klassisk respektive afrikansk svinpest i södra Sverige, liksom

en utredning av aborter i en mjölkbesättning. Texten är den här gången enbart sammanställd av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA). Kontaktperson är Karl Ståhl, SVA.

UTREDNINGAR OM SVINPEST I SVERIGE

I en integrerad grisbesättning i Sydsverige med ca 150 suggor insjuknade plötsligt ett tiotal suggor i en grupp högdräktiga djur med hög feber och fodervägran. Påföljande dag var en sugga död och flera av de övriga hade börjat grisa (3–4 dagar innan beräknad grising). Spädgrisarna var svaga eller dödfödda. Ingen ökad sjuklighet i besättningen i övrigt hade noterats. Misstanke om PRRS och svinpest uppstod på grund av den kliniska bilden och foster/spädgrisar samt blodprover från suggor som aborterat undersöktes på SVA avseende dessa sjukdomar. Samtliga analyser utföll negativt. Även influensa uteslöts som orsak till symtomen. De insjuknade suggorna behandlades med penicillin men ytterligare en sugga dog innan symtomen avklingade. Gruppen har tillfrisknat och inga ytterligare fall med liknande symtom har förekommit i besättningen. Den fortsatta utredningen ledde inte till någon fastställd diagnos men vid obduktion av en av de döda suggorna påvisades en akut hemorragisk metrit.

Sverige har en löpande aktiv övervakning av klassisk och afrikansk svinpest via prover tagna i samband med slakt. Den aktiva övervakningen

kompletterar den kliniska övervakningen som är mycket viktig när det gäller dessa två sjukdomar, som vanligen har ett mycket akut förlopp.

I den aktiva övervakningen av klassisk svinpest föll två av tre prover från samma besättning ut som positiva i den inledande serologiska analysen. Hälsoläget i besättningen var mycket gott och ingen epidemiologisk information som kunde stärka misstanken framkom vid utredning i besättningen. Då det konfirmerande testet för klassisk svinpest löper över flera dagar och misstanken stärktes av att två av tre prover från samma besättning var positiva togs ändå beslutet att göra en uppföljande provtagning i besättningen i väntan på resultat från de konfirmerande testerna. Både konfirmerande tester och analyser på uppföljande prover utföll negativt avseende klassisk svinpest.

Ungefär samtidigt som det aktuella fallet utföll ett prov i den aktiva övervakningen av afrikansk svinpest positivt. Inte heller i denna besättning fanns några kliniska symtom tydande på svinpest. Besättningen spärrades utan uppföljande provtagning i väntan på konfirmerande tester, då dessa är mindre tidskrävande för afrikansk svinpest. Konfirmerande test utföll negativt och misstanken kunde avskrivas.

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijournaler ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

Den kliniska övervakningen är mycket viktig när det gäller svinpest. Bilden visar grisar som dött i afrikansk svinpest på en gård i Uganda.

Foto: KARL SVAHI

Vid klinisk misstanke om svinpest analyseras proverna alltid både avseende klassisk och afrikansk svinpest då sjukdomarna inte kan skiljas åt kliniskt. I fall som dessa, där misstanken

väcks på grund av positiva prover i aktiv övervakning, begränsas utredningen till den aktuella sjukdomen.

SENA ABORTER I MJÖLKBESÄTTNING

En veterinär kontaktade i oktober SVA med anledning av en abortutredning i en större mjölkbesättning (ca 200 kor) i Mellansverige. Under perioden juli–september föddes nio kalvar två till sex veckor före beräknat kalvningsdatum, fem av dem döda och fyra levande men små. De levande födda kalvarna har överlevt. Salmonella och epizootierna brucellos och infektiös bovin rinotrakeit (IBR) kan alla leda till sena aborter på nötkreatur varför dessa sjukdomar ingick i utredningen i besättningen. Som ett led i abortutredningen togs prover från ett av de aborterade fostren för analys av *Brucella* (och även Q-feber). Dessutom togs tankmjölk och serumprover från några av de kor som kastat/kalvat före beräknat kalvningsdatum för serologiska analyser avseende salmonella, *Brucella*, IBR och Q-feber. Samtliga analyser utföll negativt. Utredningen av aborterna i besättningen fortsätter och där ingår bland annat att undersöka om infektion med *Neospora* kan vara orsak till aborterna. ■

noterat

Kritik mot SLUs miljardbygge

SLUs ledning får skarp kritik mot hur byggandet av ett nytt campus vid Ultuna

har hanterats. En rapport från konsultbyrån KPMG som refererades i Upsala Nya Tidning den 16 oktober talar bland annat om oklara rutiner och otidlig ansvarsfördelning. Exempelvis har det inte varit klart, varken inom eller utanför SLU, vem som varit projektledare, enligt konsulterna. När nu hyreskostnaderna

för miljardbygget fördelas krävs stora nedskärningar för verksamheten.

– Det är klart att det här inte är någon rolig läsning, och det är inte bra att det sett ut så här. Men det är bättre att plocka upp alla fel och brister till ytan så att alla kan lära av dem för framtiden, säger SLU-styrelsens ordförande Ingrid Peterson till tidningen.

Torkel Ekman, prefekt vid institutionen för kliniska vetenskaper på SLU, går längre än att kalla situationen för bristfällig. I en insändare i UNT den 19 oktober hävdar han att läget innebär ett mycket allvarligt hot mot veterinärutbildningen i Sverige.

– Det är helt enkelt inte möjligt att spara drygt 20 procent per år under flera år av de statsanslagsfinansierade tjänsterna inom veterinärutbildningen utan att skära bort hela djurslag eller ämnesområden, konstaterar han i tidningen. Han förespråkar att veterinärutbildningen flyttas över till Uppsala universitet för att få "en administration som begriper vad en medicinsk utbildning innebär". ■

Dags att fylla i ÅRETS LÖNEENKÄT

Vår lönestatistik är känd för att hålla hög kvalitet och ge en trovärdig bild över våra medlemmars löner. Ska vi behålla den kvaliteten är vi beroende av en hög svarsfrekvens på löneenkäten.

Enkäten har skickats till anställda via e-post. Enkäten är mobilanpassad om du föredrar att besvara den i mobilen. Om du inte har fått enkäten eller inte har möjlighet att svara via webben, meddela kansliet för att få en pappersenkät: office@svf.se, 08-545 558 20.